

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ

№ 38/29.09.2021 г.

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 29.09.2021 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Нели Огнянова

ЧЛЕНОВЕ: Бойко Василев
Весислава Антонова
Гена Трайкова
Диляна Илиева
Даниела Тренчева
Ирина Недева
Александър Кашъмов
Илия Вълков

изслуша доклади по жалби, както следва:

- (1) вх. № 08 - 042/2021 г. по повод публикация от 16 май 2021 г. в сайта blitz.bg със заглавие "Цигани спряха принудително влак и нападнаха пътниците с камъни"¹;
- (2) вх. № 08 - 044/2021 г. по повод публикация от 19 май 2021 в сайта stara-zagora.net за статия със заглавие: „Цигани спряха принудително влак и нападнаха пътниците с камъни“²;
- (3) вх. № 08 - 045/2021 г. по повод публикация в сайта zajenata.bg от 19 май 2021 г. със заглавие: „Цигани спряха влак и го нападнаха с камъни“³,

в които според жалбоподателите е извършено нарушение на Етичния кодекс на българските медии.

I. ПРОЦЕДУРА

1.Посочените жалби се отнасят до нарушение на Етичния кодекс на българските медии, осъществено с публикации на сайта blitz.bg.

2. Жалбите са допустими по смисъла на чл. 7 и чл. 8 от Правилника за дейността на Комисията по журналистическа етика. Подадени са в срок и съдържат всички необходими реквизити.

¹ https://blitz.bg/kriminalni/prestplenie/tsigani-spryakha-prinuditelno-vlak-i-napadnaha-ptnitsite-s-kamni-video_news818234.html

² <https://www.stara-zagora.net/tsigani-spryaha-prinuditelno-vlak-i-napadnaha-patnitsite-s-kamani/>

³ <https://www.zajenata.bg/цигани-спряха-влак-и-го-нападнаха-с-камъни-видео-news140563.html>

3. Копие от жалбите и искане за становище са изпратени на доставчиците.

4. Всички жалби са по т.т. 2.5.1. и 2.5.2. от Етичния кодекс на българските медии и КЖЕ взе решение да ги обедини поради общия информационен повод.

II. ЖАЛБИ

Получените жалби са еднообразни. Те съдържат следната обосновка:

„От така изложените факти не става ясно от къде, как и чрез какви средства съответната медия е констатирала по толкова категоричен начин етническия произход на извършителите.

Ето защо смятам, че като подчертава етническата принадлежност на извършителите медията разпространява неверни факти и твърдения около етническия произход на нарушителите на правовия ред и сигурността на обществото и заедно с това клевети гражданите от ромски произход в нарушаване на общественения мир.

На следващо място, подчертаването на етническата принадлежност от страна на медията, използвайки обиден израз „цигани“ генерализира цялата ромска общност и цели да създаде условия за по-неблагоприятно третиране на ромските граждани на въз основа на етнически признак.

С този акт електронната медия противопоставя ромите спрямо останалите граждани на държавата.

На следващо място, посочването на етноса в заглавието на статията показва пряк неприязън спрямо гражданите от ромски произход и заедно с това отклонява читателите от естеството на проблема и го пренася към друга наболяла тема, каквато е интеграцията на ромите и тяхното приобщаване.

Процесната статия популяризира, разпространява, утвърждава и закрепва стереотипи и предразсъдъци спрямо ромите и по този начин създава една унижителна и застрашителна среда за ромската общност.

Статии като тази подбужда и насърчава към насилие и омраза на основата на етнически признак.

Като представител на ромската общност, се чувствам изключително разтревожен и реално застрашен от едно вероятно по-неблагоприятно третиране на нас, ромите в обществото. Подобни материали, публикувани в електронни медии, представляват реална опасност от настройване и активизиране на българските граждани от другите етнически групи спрямо ромите. Това може да прерасне в разпалване на междуетнически конфликти и организиране на физическа саморазправа, от което се чувствам застрашен за физическият си интегритет и живота си.

Ето защо Ви моля да предприемете мерки по ограничаване на подобен тип изказвания, с оглед препоръките и задълженията на медиите да се въздържат от дискриминационно поднесена информация или генерализиращи определения, които нямат съществено значение за смисъла на информацията и единствено довеждат до насърчаване на омраза, агресия и презрение към цяла етническа група население заради неморални или неоправдани от закона деяния на отделни нейни представители“

III. РАЗПОРЕДБИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ:

2.5.1 Като уважаваме правото на всеки да живее в сигурност и безопасност, няма да публикуваме материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация.

2.5.2 Няма да посочваме расовата, религиозната, етническата принадлежност, сексуалната ориентация, умственото или физическото състояние, ако тези факти нямат съществено значение за смисъла на информацията.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

Не са предоставени становища.

V. ФАКТИ

Става дума за идентични текстове в три сайта. Описва се разказ на пътник във влак пред репортер на *Нова телевизия*, според когото роми извършват нападение над влака и създават опасност за пътниците.

VI. МОТИВИ

Относно нарушенията за чието нарушаване се твърди: 2.5.1. и 2.5.2. Както КЖЕ е имала повод да установи, в Етичния кодекс има два състава, свързани с дискриминация:

- За нарушение по 2.5.1. се изисква **подбуждане или насърчаване** на омраза, насилие, страх на основание, представляващо дискриминация;
- За нарушение на 2.5.2. се изисква **неоснователно посочване на признаци (етнос, пол, националност и др.под.), които нямат съществена смислова връзка** с разказа в публикацията и посочването не е необходимо за по-прецизно изясняване на фактите и посланието.

КЖЕ разгледа публикациите и обсъди аргументите в жалбите. Те отразяват схематично разказа на един пътник във влак пред репортер на *Нова телевизия*. Използването на думата *цигани* не е основание за прилагане на Етичния кодекс. Комисията не намира, че информативните текстове целят неприязън и могат да доведат до агресия срещу етнос.

Жалбите срещу публикациите са **неоснователни по т.т. 2.5.1. и 2.5.2.**

РЕШЕНИЕ:

Като взе предвид изложеното, КЖЕ намира жалбите за неоснователни.

Съгласно Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика решението да се изпрати на заинтересованите страни в 7-дневен срок от приемането му.

Председател на КЖЕ:

Нели Огнянова

Изпълнителен директор на
Фондация НСЖЕ

Ева Петрова